

ס פ ר י ם

נוכח הים

מעין קונטרס מונח על שולחנו של אדם. תבניתו חורגת מעט מן המקובל—17 ס"מ על 15 ס"מ. עטיפתו נאה-להלל: ציור של ניקולא דה-סטאל-חוף צהוב-כתום נוכח ים סגול ושמיים מכחילים. בין שער הקונטרס לגבו: 75 עמודים של נייר לבן וצח כשלג זרוע אותיות-דפוס שחורות-חדות. נובלה היא זאת. שמה: נוכח הים. מחברה: דוד פוגל.

השעה שעת חצות והאדם חש עייפות אבל עדיין אין לבו נותנהו לעלות על משכבו. בהיסח-הדעת הוא פותח את הקונטרס. לבו בל עמו, אבל הוא מתחיל לקרוא —

מאדאם ברמון אמרה:

—תהיו פה כבתוך שלכם. אין איש בבית כל היום.

...

אדולף בארט החליף בלחישה כמה מלים עם בת-לזויתו.

—יפה, אנו נשארים כאן.

לפנות ערב, כשנפחת החום, העבירו מזוו-דוניהם מבית-הנתיבות. הים שרוי היה בתכלתו העזה כמפה. הדייגים נעתקו מן החוף, דוגית פה דוגית שם, כלפי האופק, לפרוש את המכמרות. בגן הפנסיון הסמוך נערכו השולחנות לפת ערבית.

מעתה יודע האדם, משום-מה, כי שוב לא יניח את המחברת הזאת מידו עד כלותו לקראה. בעקבות דוד פוגל—מחבר גידח, שכוח-מלב-כל כמעט—הוא יוצא למסע ארוך

אל תוך הלילה. מקץ שעתיים-יוחצי, שלש, מסתיים המסע, מסתיימת הנובלה ("הרכבת זזה. גינא שרבבה ראשה בעד הצוהר, נפ-נפה במטפחת. ועוד שעה ארוכה הבחינה אותו ניצב בלי נוע ככלונס גטול-חיים, ראשו מורכן קצת הצידה, אוחו במגבעתו ביד מורמה, מבלי להניעה.—"), ובאחריתה ציון למקום כתיבתה וזמן כתיבתה: "פאריז, 1932". והאדם יודע כי עתה הגה שב אל שולחנו ממסע קסום, צובט-לב, מרחיב-חזה, קמאי ומודרני כאחד, אל מחוזות השמש והמלח והאור של הים התיכון—ואל מחו-זות החושך והכאב והחידה של נפש האדם. כל ששת השבועות שבילו במקום זה, אשר היה בהם כדי להשאיר בלב זכר בהיר ומרנין, הוברר עליהם עכשיו, שלא היו יפים כל עיקר, שהיו, להפך, מלוכלכים בחום מדהים, במארת יתושים, ואפילו בשעמום, כן, פשוט, בשעמום, ושעתידים להשאיר מרירות על שום סופם, העשוי להטיל צילו אחרונית כביכול. מקום זה גזל ממנו את גינא, מבלי שידע כיצד. ועכשיו, לא היתה כל תקנה.

ומתוך האכזבה והשיעמום והמרירות, הב-אים לחתום פרשת אירועים-לא-אירועים של כמה נפשות זעיר-בורגניות משך שבועות ספורים בכפר-נופש פרימיטיבי כלשהו בד-רומה של צרפת על סף שנות ה-30 למאתנו, הרגשה מתבלבלת באדם כי בהיסח-הדעת זכה לחוויה אמנותית נדירה ביותר, שרק פעמים ספורות היא פוקדת ילוד-אשה בכל ימי-חלדו. והמשפטים הפשוטים, התמים, ש-ספק-חן-מיושן ספק-עילגות משוכים עליהם, ניצתים פתאום מולו כמו בהחזר-אור עז ומופלא של א. נ. גנסין ובבוהק מסמא המק-דים ומבשר כביכול את אלבר קאמי—חתו-מים בחותם ייחודו המופלא, החותך והיתום של דוד פוגל עצמו.

ואותה שעה נתברר, שמסוגל אדם למצות רק ברגע אחד בלבד כל תמצית האושר שמונה לו לכל ימי חייו ולהיות גוון אחר-כך, כל שאר הימים, מרגע יחידי זה.